

İmtihanlar Karşısında Tavrımız

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

“Biz mutlaka sizi biraz korku ile, biraz açlık ile yahut mala, cana veya ürünlere gelecek noksanlıkla deneriz. Sen sabredenleri müjdele!” (Bakara;155)

أَشَدُّ النَّاسِ بَلَاءَ الْأَنْبِيَاءِ، ثُمَّ الْأَمْثَلُ فَأَلَا مَثَلُ

“Belanın en şiddetlisi başta peygamberlere, sonra da seviyesine göre diğer insanlara gelir.” (Tirmizî, zühd 57; İbn Mâce, fiten 23)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **imtihanlar karşısında tavrımız** hakkında olacaktır.

Kulluk bir imtihandır. Allah’ın imtihanı, tarihin hemen her döneminde olmuştur, günümüzde de İslam’a hizmet eden insanların imtihanları olmaya devam edecektir. Gerçek bir mü’min, her hâdiseyi müteâl iradenin bir muamelesi kabul ederek, başına gelenleri imtihan sayar; imtihanları tevekkül ve teslimiyetle karşılar, yolunu kesen töre bilmezlere insanlık dersi verir ve Hakk’ın rızasını tahsil etme hedefine doğru ilerler. **Çözüm adına en son noktasına kadar sebeplere riayet eder.**

Musibet karşısındaki temel disiplin; onun Cenâb-ı Hakk’ın emirber bir neferi olduğunu düşünmek ve şikâyet ifade eden sözlerden kaçınmaktır. Özellikle musibetin gelip çarptığı ilk anlarda sızlanmaların şikâyete dönüşmemesi için sükûtu tercih etmek lazımdır.

İnanan bir insan, Resûl-i Ekrem (sallallâhu aleyhi ve sellem) Efendimiz’in: **“Sükûtu tefekkür, bakışı ibret ve**

konuşması da hikmet olan kurtulmuştur.” (ed-Deylemî, el-Müsned 1/421) beyanı istikametinde, eşya ve hâdiseleri ibret nazarıyla süzmeli, konuşmadan önce durup tefekkür etmeli ve konuşacağı zaman da hep hikmet incileri döktürmelidir. **Öyleyse**, bir bela ve musibet isabet edince yapılması gereken, önce iradî olarak susmak, hâdisenin çehresindeki kaderî yazıları okumaya çalışmak, düşünmek, ondan mesajlar çıkarmak, sonra kulluk âdâbına uygun şekilde konuşmak ve mutlaka sabırlı davranmaktır.

İnsanların ebedî nimetlerden nasipleri, Hak yolunda çektikleri meşakkat ve çile nispetinde olacaktır. Ahiretteki mükâfatın büyüklüğü ölçüsünde, burada bir kısım zorluklar yaşanacaktır. Aslında Allah Teâlâ, her bela ve musibeti, neticesi itibarıyla mü'min kulları için bir rahmet vesilesi ve arınma vasıtası kılmıştır. Elverir ki, insan, zâhiren çirkin yüzlü hâdiseler karşısında kadere taş atmasın ve Cenâb-ı Hak'tan şikâyetçi olmasın.

Özellikle belaya maruz kalınan vakitlerde, bütün varlığı yaratan Allah'ın kendi mülkünde dilediği tasarrufu yapabileceğini düşünmek ve **“Biz Allah'a âidiz.”** diyerek malı, canı ve her şeyi Allah'a teslim etmek musibetlerin üstesinden gelmek için muazzam bir güç kaynağına dayanmak demektir. (Bakara, 156) Bu itibarla da, musibetten hemen sonraki sükut ve tefekkür faslını, **Allah'a iltica ve O'na arz-ı hâlde bulunma safhası takip etmelidir.**

Binaenaleyh her mümin; dinini yaşarken, yolunda pek çok engellerin bulunacağını, bunları sabır ve dua ile aşması gerektiğini çok iyi bilmelidir. Bazen imtihan müddeti uzun olabilir ama Allah'ın (celle celâluhû), kendisine acz ü fakr içinde ilticâ edenlerin dualarını reddetmeyeceğine, er ya da geç dualara karşılık vereceğine Mü'minin inancı tam

olmalıdır. Bizim Cenab-ı Hak'tan istediğimiz de, dünyada imtihanı kazanıp bizi Müslümanlar olarak aziz kılmasıdır. Bizden gayret olunca O'nun (celle celâluhû) nasıl karşılık verdiğine tarih ve hâl-i âlem şahittir. Ama Cenab-ı Hak'tan istediğimiz bu husus belirli bir sabrı gerektirmektedir; çünkü başarı ve muvaffakiyet de ancak sabretmekle mümkün olacaktır.

Unutmayalım ki, her halimize nıgehbân olan Rabbimiz her an bize bakmaktadır. Buna karşılık bizim önümüzde de yapılacak bir sürü iş ve kendilerine el uzatılmasını bekleyen insanlar vardır.

İnsanlığın İftihar Tablosu (aleyhi ekmelüttehâyâ) bilhassa Mekke döneminde çok büyük musibetlerle karşı karşıya kalmıştır; kavmi tarafından yalanlanmış, işkencelere maruz bırakılmış, ölümle tehdit edilmiş ve hatta kendisine komplolar kurulmuştur. Diğer taraftan, kendisinin, ailesinin güzîde fertlerinin ve ashab-ı kirâmın hapsedilmekten işkenceye, hastalıktan ölüme kadar pek çok imtihanına şahit olmuştur. Fakat, Rehber-i Ekmel Efendimiz, hiçbir zaman kaderi tenkit mânâsına gelebilecek bir şikâyetle bulunmamıştır. Belki çok incindiği anlarda, **“Allahım, güçsüzlüğümü, zaafımı ve insanlar nazarında hakir görülmemi Sana şikâyet ediyorum...”** diyerek, Mevlâ-yı Müteâl'e hâlini arz etmiş O'nun rahmetine sığınmıştır. (*İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ 1/211-212*)

Diğer peygamberlerin başlarına da pek çok musibet gelmiştir. Fakat onların hepsi, belalar karşısında kendilerine yakışan hâl ve tavırları ortaya koymuşlar, Allah'a teveccühlerinde hep edepli ve olabildiğine saygılı davranmışlardır.

Hız. İbrahim; hayatı hep imtihan içinde geçmiş ve geçirdiğı bütün imtihanlarda muvaffak olmuş bir insandır. Onun hayatı bu şekilde hep imtihan üstüne imtihanla geçmişti. Ama o, bunların hepsine katlanmış, bu imtihanların hepsinde derin bir teslimiyet ve tevekkül içinde bulunmuştu. Zevcesini -o gün için hiç kimsenin ve hiçbir şeyin olmadığı bir yerde- bırakıp arkasını dönüp gittiğinde, zevcesi onun arkasından şöyle sesleniyordu: “Ey İbrahim! Bunu Rabbin mi emretti?” Hız. Hacer annemiz teselli istiyordu. Hız. İbrahim: “Evet Rabbin emretti!” deyince o yüce kadın: “İyi o zaman git! Rabbin beni zayı etmez” diyordu.

Günümüzün Müslümanı da, başına gelen imtihanlarda ve yapması gerekenler karşısında; aynı sebat, aynı dayanıklılık ve **aktif sabırla beklerse**, Cenab-ı Hak onu yalnız bırakmayacaktır. Zira O (celle celâluhû), hiçbir zaman kendisine tevekkül edenleri terk etmemiştir ve etmeyecektir. Binaenaleyh başımıza gelen her şeyin bir imtihan olduğunu düşünmeli ve bunlara karşı da sabretmeliyiz. Sıkılıp bunaldığımızda, başkasına değil Rabimize sığınmalı ve Hız. Yakub gibi: “إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ Ben sıkıntımı, keder ve hüznümü sadece Allâh’a arz ediyorum” demeliyiz. (Yusuf, 12/86)

Bir başka hususta; insan, başına gelen belaları bile kendi hata ve günahlarından bilmeli; **halini Cenâb-ı Hakk’a arz ederek ve nefsinin oyunlarından dert yanarak istiğfara yönelmeli ve rahmet-i ilâhiyeyi celbetmenin yollarını araştırmalıdır**. İlla şekvâ edecekse, nefsini Cenâb-ı Hakk’a şikâyet etmelidir. Hâlis bir kula yakışan, ilâhî icraattan şikâyet değil, her zaman kendisinden daha aşağı derecelerde bulunan biçareleri düşünüp hâline hamdetmektir

Bizler de bu dünyada ağır bir imtihan altında bulunuyoruz. Öbür âlemi bütünüyle kazanma veya -hafızanAllah- büyük bir kısmı itibariyle her Şeyi kaybetme gibi bir durumumuz söz konusu. **Burada ancak sabredenler, yerini, tavrını hiç de iŐtirmeyenler Allah'ın tevfiikiyle muvaffak olacaklardır.**

Allah kötülük düŐünenlere doğru yolu göstersin, Őer g  lerin Őer planlarını kendi başlarına geçirsin, bizi istikametten ayırmasın, bizi Őu zor zamanda kazananlardan eylesin...